

Λισσακά

Πέμπτη, 21 Ιουνίου 2012

10:35 μμ

Σημασία:

Ή λισσιακά

Άλλο ένα περίεργο πράγμα του **τρώει** κανείς είναι τα λισσακά του. Τι είναι τέλος πάντων τα λισσακά και τι γευση έχουν; Εφαγα τα λισσακά μου και τα λεξικά μου να βρω κάτι γραμμένη για αυτή την έκφραση.

Ετυμολογία:

- Τα "λίσσακά" δεν ετυμολογούνται πουθενά. Δεν τα έχω και ακούσει σε άλλες φράσεις παρά μόνο στην "εφαγε τα λισσακά του".
Πχ. Ο Μπαμπινιώτης (171,131)

Λυσσακό κ. **λυσσιακό** (το) (λαϊκ.) η μεγάλη μανία, η λύσσα που καταλαμβάνει κάποιον εναντίον άλλου: τον έπιασε το ~ του μ' αυτά που έμαθε· ΦΡ. **τρώω τα λισσακά / λισσιακά μου** βλ. λ. τρώω.

Η Επιτομή Λεξικού Κριαρά δεν αναφέρει καμία λέξη σχετική με αυτή την γραφή.

http://www.greek-language.gr/greekLang/medieval_greek/kriaras/search.html?lq=%CE%BB%CF%85%CF%83%CF%83%CE%B1*&dq=

Το λεξικό του Μ. Τριανταφυλλίδη

http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/lexica/triantafyllides/search.html?lq=%CE%BB%CF%85%CF%83%CF%83*&dq=

Τηρεί σιγήν ιχθυός για λισσακά στο λήμμα λυσσάω. Δηλ. δεν το συνδυάζει με τα λισσακά.

λυσσάω [lisáo] & -ώ Ρ10.6α & λυσσιάζω [lisázo] Ρ2.2α μππ. λυσσασμένος & λυσσ(ι)αγμένος : 1. προσβάλλομαι από λύσσα: Μας επιτέθηκε ένα λυσσασμένο σκυλί. || (ως κατάρα) μπα, που να λυσσάξεις! 2. (μτφ.) καταλαμβάνομαι από σφοδρή επιθυμία, από μανία, πάθος, μανιάζω: Λύσσαξε να του αγοράσουμε ποδήλατο και τώρα δεν το θέλει. Λύσσαξα της πείνας / για νερό. Λυσσασμένοι για έρωτα. || (έκφρ.) λύσσαξε απ' το κακό του, μάνιασε. τον λύσσαξαν στο ξύλο, τον έδειραν άγρια. λύσσαξα στα αρμυρά / στα παστά, έφαγα μεγάλες ποσότητες αρμυρών φαγώσιμων και διψάω.

Ενώ ερμηνεύει το λισσιακά ή λισσακά τα [lisaká] & λισσακά τα [lisaká] Ο38 : **μόνο** στη ΦΡ έφαγε τα λισσιακά του, κατέβαλε μανιώδεις, παθιασμένες προσπάθειες για κτ.: Έφαγε τα ~ του να έρθει στην εκδρομή αλλά δεν τα κατάφερε.

[λύσσ(α)-ιακά, ουδ. πληθ. του -ιακός· αποβ. του ημιφ. ανάμεσα σε [s] και φων. (σύγκρ. διακόσια > διακόσα)]

Ακόμα και αν δεχθούμε ότι το λυσσιακό του Μπαμπινιώτη είναι μανία, η μανία δεν τρωγεται εμείς καταλαμβανόμεθα υπο μανίας, μας πιάνει μανία. Άρα τον έπιασε το λυσσακό του θα μπρούσε να στέκει όχι όμως με την σημασία της αναζήτησης. Έχω ακούσει πολλές φορές τη φράση λύσσαξε από το κακκό

Ακομα και αν δεχθουμε ότι το λυσσακό του Μπαμπινιώτη είναι μανια, η μανια δεν τρωγεται εμεις καταλαμβανομεθα υπο μανιας, μας πιανει μανια. Αρα τον επιασε το λυσσακό του θα μπρουσε να στέκει όχι όμως με την σημασια της αναζήτησης . Εχω ακουσει πολλές φορες τη φράση λύσσαξε από το κακκο του, τον επιασε το γλυκύ του, διαολιστηκε, αλλα ποτε τον επιασε το λυσσακό του.

1. Ομως στην αρχαια ελληνικη λυσικάκος λεγεται ο λύων (καταπαύων) τα κακά, τις δυσκολιες. [Σταμ 261.587]. Ισως τα λυσικάκα ηταν οι προς επιλυση δυσκολιες και τρωω (με την εννοια εξαφανίζω, καταναλώνω) τα λυσια[κα]κά μου σημαίνει "κανω οτι ειναι δυνατόν". Αν δεχθούμε αυτή την ερμηνεια, η ορθή γραφή είναι "λυσακά" με ενα σίγμα. Δεν προέρχεται προφανώς απο τήν λύσσα.
2. Ένα άλλο όχι και τοσο σπάνιο ρήμα είναι το λίσσομαι. (απαντά σε 65 διαφορετικά συγγράμματα, Μονο στον Ομηρο απαντά 102 φορές και 7 στον Ιπποκράτη Βλ. 492.

Λίσσομαι, to ask, beseech.— Mrt. for Λίπτομαι through Λάω, to wish, and †Λίπτω as Νίπτω. (2) As Έκεῖνος, Κεῖνος, and Ίκτιδέη, Κτιδέη, so for ἐλίσσομαι, to roll myself (before a person) ' Advolvor, in the manner of one supplicating or adoring: Livy, Omnium genibus se advolvens. Velleius, Genibus ejus advolutus est. Curtius, Advoluta est pedibus ejus. Propertius, Bacche tuis advolvimur aris': Forcell. (3) Schneid. from λι- for λίαν, vehemently. ?

Screen clipping taken: 10/9/2012 5:22 πμ

Πληρη ερμηνεια μπορουμε να βρουμε στο λημμα ΛΙΣΣΟΜΑΙ στο A Greek-English Lexicon των Henry George Liddell, Robert Scott.

Παρακαλω, προσευχομαι, ικετευω

Από το λίσσομαι προερχεται και η λιτή = παρακληση και η λιτανία.

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.04.0057:entry=li/ssomai>

Ιλιάδα Ραψ. Α στ. 502

καί ρα πάροιθ' αὐτοῖο καθέζετο, καί λάβε γούνων
σκαίῃ, δεξιτερῇ δ' ἄρ' ὑπ' ἀνθερεῶνος ἐλοῦσα
λίσσομένη προσέειπε Δία Κρονίωνα ἄνακτα:

Και ἐκατσε ομπρός του, τούπιασε με το ζερβί της χέρι 500
το γόνα, και με το δεξί τού αγγίζει το πηγούνι
κι' ἔτσι τον πρωταφέντη γιο **περικαλάει** του Κρόνου
Μτφ. Αλ. Πάλλη

Πιθανότερη εκδοχή:

Το λισσακά παραγεται από το λίσσομαι= παρακαλω, ικετευω

Πβ. Ιατρευω > ιατρικα > γιατρικα

Σκεπτομαι > σκεπτικα > το σκεπτικον

Αναλογα λισσομαι > λισσιακον > λισσακον = παρακληση, ικεσια
Το νοημα του εφαγα τα λισσακα μου = **εξαντλησα τις παρακλήσεις μου.**

Αρα και η γραφη της λεξης πρεπει να είναι με ιωτα και δύο σιγμα

Αναλογες Φράσεις

- Κινησα παντα λιθον
- Εβαλα λυτους και δεμένους

Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis